

วัดโพธาราม

ชื่อแหล่ง วัดโพธาราม

ที่ตั้ง ตำบลท่าราบ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

เส้นทางเข้าสู่แหล่ง จากศาลากลาง ไปตามถนนราชวิถี ข้ามสะพานเทศบาล เข้าถนนมาตยวงศ์เลยสี่แยกที่ตัดกับถนน พงศ์สุริยาไปเล็กน้อย มีทางแยกซ้ายมือเข้าไปประมาณ 50 เมตร วัดอยู่ทางซ้าย

สภาพภูมิศาสตร์และสิ่งแวดล้อม

สภาพภูมิศาสตร์ ที่ราบ

แหล่งน้ำ แม่น้ำเพชรบุรี

ประวัติ เป็นวัดเก่าแก่ที่มีมานานมีบางช่วงที่เกือบเป็นวัดร้าง มีพระจำพรรษาอยู่น้อย ต่อมาในปี พ.ศ. 2492 จึงได้ร่วมกับวัดอู่ห้วย ใช้ชื่อว่าวัดอู่ห้วยโพธาราม

ในปีพ.ศ. 2447 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) ได้เสด็จประพาสวัดนี้ และใน พ.ศ. 2452 (รัชกาลที่ 5) เมื่อครั้งเสด็จประพาสสมณชลราชบุรี ก็ได้เสด็จมาที่วัดนี้อีก เพื่อทอดพระเนตรพระประธาน วัดโพธารามที่เป็นพระเก่าและเล่าลือกันว่างาม ข้อความในพระราชหัตถเลขา มีดังนี้ “...แล้วไปดูพระพุทธรูปซึ่งเป็นพระประธานวัดโพธาราม เป็นพระเก่างามเลื่องลืออยู่ วัดนี้เป็นวัดที่มารดาเจ้าพระยาภาณุวงศ์ปฏิสังขรณ์ อยู่ใกล้กันกับวัดใหญ่ ทางรถไฟผ่านไประหว่างวัดใหญ่และวัดโพธาราม อยู่ในตัดผ่านเข้าไปในเมือง...”

สำหรับพระประธานในอุโบสถวัดโพธารามนี้ พระครูนิเทศธรรมาราม วัดพลับพลาชัยกล่าวว่าเล่ากันมาว่าพระพุทธรูปองค์นี้ ย้ายมาจากวัดโพธิ์ ใกล้กับวัดท่าไชยศิริ

หลักฐานทางด้านโบราณคดี

1. **พระอุโบสถ** สมัยรัตนโกสินทร์ ได้รับการซ่อมแซมแล้ว เป็นอาคารทรงไทย ก่ออิฐถือปูนมีประตูทางเข้าด้านหน้า 1 ประตู ประตูด้านข้างทางทิศใต้อีก 1 ประตู หลังคาเครื่องไม้มุงกระเบื้องซ้อน 2 ชั้น มีชายคาปีกนกยื่นออกไป แล้วทำเสานางเรียงรองรับโดยรอบ

บนลานที่ล้อมรอบด้วยกำแพงแก้ว มีซุ้มเสมา เป็นซุ้มทรงแปดเหลี่ยม ตัวซุ้มทำเป็นช่องวงโค้ง ส่วนยอดทำคล้ายรูปโดมแปดเหลี่ยมเช่นเดียวกัน (ลักษณะเดียวกับหอระฆัง รูปทรงคล้ายป้อม)

ใบเสมาหินทรายแดง ขนาดใหญ่ ค่อนข้างหนา ถูกทาสีปิดทับ เป็นเสมารุ่นเก่ากว่าเสมาที่นิยมในสมัยอยุธยาตอนปลาย

ภายในอุโบสถ ประดิษฐานพระประธานสำริด ปางมารวิชัย หน้าตักกว้าง 1.50 เมตร พุทธลักษณะงดงาม พระพักตร์มีไรพระศก พระกรณแบบกลีบบัว ชายสังขมาฏี เส้นบนเป็นรูปเหลี่ยมตัดตรง นิ้วพระหัตถ์ทำไม่เท่ากัน ด้านข้างพระประธานทั้งด้านซ้ายและด้านขวา มีพระพุทธรูปยืนหล่อจากสำริด จำนวน 4 องค์ แสดงปาง 4 ปาง ได้แก่ ปางรำพึง ปางห้ามญาติ ปางอุ้มบาตร และปางถวายเนตร ฐานของพระพุทธรูปทั้ง 4 องค์ หล่อจากสำริด ลวดลายละเอียดงดงาม

2. **เจดีย์ทรงกลม** (ทรงระฆัง) องค์ระฆังได้ส่วน บัลลังก์สี่เหลี่ยมรองรับเสานาน ปล้องไฉนเป็นมาลัยลูกแก้ว

3. **หอระฆัง** เป็นอาคารก่ออิฐถือปูน ลักษณะทางสถาปัตยกรรมแบบประยุกต์ คล้ายป้อมทรงแปดเหลี่ยม ฐานล่างก่อทับตัน มีบันไดขึ้นทางด้านทิศตะวันออก ตัวหอระฆังทำเป็นเสา รองรับช่องวงโค้ง ส่วนยอดทำเป็นโดมแปดเหลี่ยม

4. **เจดีย์ราย** ตั้งอยู่ด้านหน้าอุโบสถ จำนวน 2 องค์ เป็นเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสองฐานสิงห์

การกำหนดอายุสมัย	อยุธยา - รัตนโกสินทร์
การประกาศขึ้นทะเบียน	ยังไม่ได้รับการขึ้นทะเบียน
รูปแบบของแหล่งโบราณคดี	วัดในพุทธศาสนา
วันเวลาที่ปฏิบัติงาน	สำรวจ 5,9 กันยายน 2539 บันทึก 15 กันยายน 2539
ผู้ปฏิบัติงาน	นางสาวพุง วงษ์น้อย
ที่มาของข้อมูล	พระราชหัตถเลขา เมื่อคราวเสด็จพระราชดำเนินมณฑลราชบุรี ในปีระกา พ.ศ. 2452 (พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5) สมุดเพชรบุรี 2525

สำนักศิลปากรที่ 1 ราชบุรี

ภาพประกอบ :

อุโบสถวัดโพธาราม ได้รับการบูรณะมาหลายครั้ง แต่ยังคงรูปแบบเดิมไว้

พระประธาน และพระพุทธรูป ในอุโบสถวัดโพธาราม พระประธานดังกล่าวว่ากันว่าย้ายมาจาก วัดโพธิ์ไกล่กับวัดท่าไชยศิริ

พระประธานในอุโบสถ เป็นพระพุทธรูปที่มีพุทธลักษณะงดงาม รัชกาลที่ 5 เสด็จทอดพระเนตรเมื่อ พ.ศ. 2452

ฐานพระพุทธรูปยืนในอุโบสถ ลวดลายงดงาม

ซุ้มเสมาวัดโพธาราม เป็นซุ้มทรงแปดเหลี่ยม
ลักษณะเดียวกับหอรระฆัง เป็นเสมาหินทรายแดง
ขนาดใหญ่และหนา

หอรระฆัง ทรงแปดเหลี่ยม เป็นอาคารประยุกต์
รูปทรงคล้ายป้อม